

Nr 155.

Av fru Nordgren, angående utredning om eventuellt införande av indexbundna kapital- och livförsäkringar av individuell natur.

En form av sparande, och en mycket betydelsefull sådan, utgöra försäkringar av olika slag. Särskilt gäller detta i fråga om kapital- och livförsäkringar, vilka fylla en dubbel uppgift: *kapitalbildning* och *trygghetskapande*. Kapitalbildningen är av stor betydelse för samhället och trygghetskapandet för den enskilde försäkringstagaren och hans efterlevande anhöriga. I andra hand är det också ägnat att verka besparande för samhällets sociala utgifter. Det föreligger alltså starka skäl för statsmakterna att på alla sätt stimulera och främja här nämnda form av sparande. En nackdel vidlåder emellertid denna sparform, nämligen den att en försäkringstagare icke med säkerhet vet vilket *realvärde* en försäkring — för vilken man måste räkna med att under en lång följd av år erlægga dryga premier — kan komma att få vid den tidpunkt den skall utbetalas. Särskilt i tider med fluktuerande penningvärde och hotande inflation kan detta förhållande leda till att många människor uraktlåta att skaffa sig en kapital- eller livförsäkring, vilket innebär minskat sparande och minskad trygghet för vederbörande och hans eventuella efterlevande.

Ett sätt att skapa större säkerhet för bevarandet av försäkringarnas realvärde vore att indexbinda desamma. Det säger sig självt att i så fall en indexbindning inte blott borde gälla försäkringsbeloppen utan även premierna. Jag förbiser ingalunda att en dylik anordning i praktiken kan vara förknippad med en del vanskligheter och att dessa måhända kunna komma att visa sig vara av sådan art, att saken inte går att förverkliga. Men detta bör, enligt min mening, icke utesluta att densamma tages under utredning.

I Finland har man, enligt en notis, distribuerad av TT den 15 januari, fått s. k. indexbundna försäkringar och alltså slagit in på denna väg. Nyheten innebär att både livförsäkringsbeloppen och premierna ändras efter levnadskostnadsindex. Försäkringarna, liksom premierna, skola justeras en gång om året, enligt samma levnadskostnadsindex som användes då lönetilläggen beräknas, och beräkningen sker på grundval av index under oktober, vilken sålunda kommer att få jämförelsesiffran 100. Några indexförsäkringar med engångspremier blir det sålunda icke rum för i systemet, vilket, enligt de hittills föreliggande uppgifterna, blott gäller för individuell livförsäkring.

Finland torde vara det enda land hittills, som igångsatt försök att på detta sätt bevara realvärdet hos livförsäkringar. Nu föreligger ju inte, dess-

bättre, i vårt land ett så starkt inflationshot som i Finland och alltså inte samma behov av åtgärder av omnämnda slag, vilka åtgärder, som förut påpekats, måhända i praktiken kunna visa sig förknippade med så stora svårigheter, att åtgärderna i fråga inte kunna eller bära förverkligas. Men principiellt måste ett indexreglerat livförsäkringssystem betecknas såsom sunt och riktigt och frågan alltså väl värd att tagas under övervägande. En dylik utredning borde kunna hänskjutas till 1945 års försäkringsutredning, som har Kungl. Maj:ts uppdrag att utreda frågor rörande försäkringsverksamhetens ordnande. Då det är ett statsintresse att sparsamhet i alla former — med hänsyn till vikten av vårt penningvärdes bevarande — stimuleras på alla sätt, bör en eventuell utredning av här ifrågasatt slag äga rum skyndsammast möjligt och de förslag, vartill utredningen kan föranleda, föreläggas riksdagen för prövning.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse hemställa hos Kungl. Maj:t att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt 1945 års försäkringsutredning att skyndsamt utreda frågan om ett eventuellt införande av indexbundna kapital- och livförsäkringar av individuell natur samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 20 januari 1948.

Olivia Nordgren.